

Türkiye'nin Göç Politikalarını Etkileyen Hukuki Düzenlemeler

Yavuz ASLAN¹

GİRİŞ

Günümüz dünyasının en önemli ve çözülmesi oldukça zor olan sorunlarının başında göç gelmektedir. Dünyanın farklı bölgelerinde yaşanan savaşlar, yoksulluk ve kötü yaşam koşulları insanları göçe zorlayan önemli faktörler arasında yer almaktadır. Bununla birlikte yüksek yaşam standartları, eğitim, sağlık ve istihdam gibi olanaklara sahip bölgeler ise göç için cazip yerler arasında yer almaktadırlar. Ancak, birtakım sorunlar nedeniyle yaşanan göç hareketliliği göçün gerçekleştiği ülkeler açısından da önemli sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik gibi sorunlara yol açabilmektedir. Özellikle göç edenlerin göç edilen toplumla uyum sağlayamaması bu sorunların oluşmasında önemli bir etkiye sahiptir.

Göçün ortaya çıkardığı sorunlar ülkeleri politikalar üretmeye, yasal ve kurumsal tedbirler almaya zorlamaktadır. Göç miktarında yaşanan artış ise bu politika ve yasaların sürekli gözden geçirilmesini zorunlu kılmaktadır. Ülkelerin genel durumu göz önüne alındığında göçün daha çok kentlere doğru gerçekleştiği görülmektedir. Bu durum ayrıca kentlerin yapısında bozulmalara neden olmakta ve kentlerin yükünü ve sorumluluklarını artırmaktadır.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, Midyat Meslek Yüksekokulu, Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü, shyavuz@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0002-6692-5247

KAYNAKLAR

- Abacı, Z. D. (2009). *Bursa'nın zenginliği: göçmenler*. Osmangazi Belediyesi.
- Akbaş, E., Yanardağ, M.Z., Yanardağ, U. (2016). *Göç ve Sosyal Hizmet*, İstanbul Üniversitesi AUZEF Ders Kitabı.
- Aktar, Ayhan (2012), *Varlık vergisi ve Türkleştirme politikaları*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Aktel, M. ve Kaygısız, Ü. (2018). Türkiye'de göç yönetimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23 (2), 579-604.
- Baykal, S. ve Yılmaz, L. (2020). Yabancılar ve uluslararası koruma kanunu ile göç idaresi bağlamında Türkiye'nin yeni göç siyaseti. *Optimum ekonomi ve yönetim bilimleri dergisi*, 7 (2), 633-652.
- Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ve İçişleri Bakanlığı (2005), *İltica ve göç mevzuatı*, Ankara: BM Mülteciler Yüksek Komiserliği ve İçişleri Bakanlığı Yayını.
- Çalı, H. H. (2012). Kamu politikası olarak Türkiye'nin göç politikası. *İdarecinin Sesi Dergisi*, 47-50.
- Çavuşoğlu, H. (2006). Yugoslavya-Makedonya'dan Türkiye'ye 1952-67 kitlesel göçü ve Bursa'daki göçmen kesimi. *Karadeniz Araştırmaları*, (10), 107-147.
- Çiçekli, B. (2009). *Uluslararası hukukta mülteciler ve sığınmacılar*. Seçkin.
- Çiçeksöğüt, A. (2017). Uluslararası göç hukuku perspektifinde yerinden edilmiş Suriyeliler'in Türkiye'deki statüsü. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(2), 1-20.
- Demirhan, Y. ve Aslan, S. (2015). Türkiye'nin sınır ötesi göç politikaları ve yönetimi. *Birey ve Toplum*, 5 (9), 23-62.
- Demirtaş, M. (2009). Kırım Savaşı ve 93 Harbi sürecinde Osmanlı memleketine gelen göçmenlerin sevk ve iskânları. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 16(41), 215-238.
- Doğanay, F. (1997). Türkiye'ye göçmen olarak gelenlerin yerleşimi, Toplum ve Göç. *II. Ulusal Sosyoloji Kongresi içinde*. Ankara: Devlet İstatistik Enstitüsü Sosyoloji Derneği Yayını.
- Ertan, K. A., & Ertan, B. (2017). Türkiye'nin göç politikası. *Contemporary Research in Economics and Social Sciences*, 1(2), 7-39.
- Göç İdaresi Başkanlığı, <https://www.goc.gov.tr/multeci>, (Erişim Tarihi: 28.05.2023)
- Göç İdaresi Başkanlığı, *Göç Tarihi*, <https://www.goc.gov.tr/goc-tarihi>, (Erişim Tarihi: 20.08.2023).
- Göç İdaresi Başkanlığı, *Göç Mevzuatı*, <https://www.goc.gov.tr/uluslararası-mevzuat>, (Erişim Tarihi: 28.08.2023).
- Göçmen, İ. (2014). Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki geri kabul anlaşmasının Hukuki yönünden analizi, *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 13 (2), 21-86.
- Güner, C. (2007), İltica Konusunda Türkiye'nin Yol Haritası: Ulusal Eylem Planı. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 56(4), 81 – 109.
- İçduygu, A. (2010). The politics of demography and international migration: implications for the EU–Turkey relationship. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, 12(1), 59-71.
- İçduygu, A. (2014). Turkey's migration transition and its implications for the Euro-Turkish transnational space. *Global Turkey in Europe II*, 81.
- İçduygu, A., Sert, D., & Karaçay, A. B. (2009). Türkiye'ye yönelen göç ve sığınma hareketleri ve politikaları üzerine brifing. *Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Programı*, 1.

- İnalçık, H. (1980). Osmanlı Bürokrasisinde Aklâm ve Muâmelât. *Osmanlı Araştırmaları*, 1(01).
- İnan, C. E. (2016). Türkiye’de göç politikaları: iskân kanunları üzerinden bir inceleme. *Göç Araştırmaları Dergisi*, (3), 10-33.
- Kara, P. ve Korkut, R. (2010). Türkiye’de göç, iltica ve mülteciler. *Türk İdare Dergisi*, 467, 153-162.
- Kartal, B. ve Başçı, E. (2014). “Türkiye’ye Yönelik Mülteci ve Sığınmacı Hareketleri”. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 275 – 299.
- Kirişçi, K. (1999). *Türkiye’ye yönelik göç hareketlerinin değerlendirilmesi. Bilanço 1923-1998: Türkiye Cumhuriyeti’nin 75 Yılına Toplu Bakış Volume 1*, (Ed. Z. Bora), İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları, 111-121.
- Kirişçi, K. (2003). Turkey: A transformation from emigration to immigration. *Migration Information Source*, 1.
- Köksal, S. (1986). *Refah toplumunda” getto” ve Türkler*. S. Köksal.
- McNeill, W. H. (1984). Human migration in historical perspective. *Population and development Review*, 1-18.
- Okutan, M. Çağatay (2009), *Tek parti döneminde azınlık politikaları*, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Öngör, S. (1980). *Coğrafya terimleri sözlüğü*. Sevinç Basımevi.
- Özçürümez, S., & Şirin, T. (2011). Türkiye’de iltica politikası, aktörleri ve çalışmaları: Bir “Epistemik Topluluk” Oluşurken”, *İltica, Uluslararası Göç ve Vatansızlık: Kuram, Gözlem ve Politika*, Ankara: Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Yayını, 27-48.
- Parlak, B. ve Şahin, A.U. (2015). Türkiye iltica ve göç mevzuatının coğrafi kısıtlama uygulaması yönünden analizi. *Türk Akademi Dergisi*, 2 (2), 65-79.
- Taşkın, D. (2014). Uluslararası göç sorunu perspektifinde Türkiye. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 181(181), 175-204.
- Tolay, J. (2011). Türkiye’de mültecilere yönelik söylemler ve söylemlerin politikalara etkisi. *İltica, Uluslararası Göç ve Vatansızlık: Kuram, Gözlem ve Politika*, 201-213.
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük*, Ankara.
- UNHCR, Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1951 Cenevre Sözleşmesi, <https://www.unhcr.org/tr/wp-content/uploads/sites/14/2020/01/Multecilerin-Hukuki-Durumuna-Iliskin-Sozlesme.pdf>, (Erişim Tarihi: 28.05.2023)
- Zubaroglu-Yanardağ, M., Yanardağ, U., Avcı Ö. (2020). Avrupa Birliği ve Türkiye’de göç politikalarını etkileyen bazı gelişmeler ve sosyal hizmet mesleği açısından bir tartışma, *Archives of health science and research*, 7(1), 95-103.
- Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (2013), <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6458.pdf>, (Erişim Tarihi: 31.08.2023).
- 1994 İltica Yönetmeliği, https://www.multeci.org.tr/wp-content/uploads/2016/12/1994_Yonetmeli.pdf, (Erişim Tarihi: 31.08.2023).